

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

6. An senes sexagenarii licet robusti, & validi teneantur ad ieiunia? Et quid dicendum, si dubium est, an in supra dicta ætate sint robusti, & validi ad ieiunandum? Et ex doctrina supradictæ ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

RESOL. VI.

An senes sexagenarij robusti, & validi teneantur ad ieiunia?
Et quid dicendum, si dubium est, an in supradicta aetate sint robusti, & validi ad ieiunandum?
Et ex doctrina supradicta questionis inferri, an adolescentibus robusti, & validi teneantur ieiunare ante vigesimum primum annum?
Et notatur excusari à ieiunio sexagenarios, qui toto vitæ tempore voverunt ieiunare certis diebus hebdomadae, vel anni.
Etiamsque aduertitur, quod senes sexagenarij robusti, & validi non sunt damnandi ad triremes. Ex part. 1. tr. 9. Refol. 20.

Sup. hoc in Res. præterita §. 1. & inf. in Res. 64. §. 5. Sed licet, & in Res. 64. §. 5. Et ideo à princ. vique ad med.

§. 1. **L**euis fortasse hæc quæstio alicui videbitur: sed lita minimè est: nam cum paucis commilitonibus aduersus plures huius militiae fortissimos duces, aggredior pugnam.

2. Dico igitur, ferè omnes DD. asserere senes sexagenarios viribus pollentes non excusari à Præcepto ieiunij. Ita docet Layman in *Theol. mor. lib. 4. tract. 8. c. 3. num. 1.* & 2. Syluius in 2. 2. D. Thoma, *quest. 147. art. 4. Tannerus in 2. 2. disp. 3. quest. 3. dub. 5. numero 191.* Lessius de *inst. lib. 4. cap. 2. dub. 5. num. 41.* Fagundez de *Præceptis Eccles. tract. 4. lib. 1. cap. 8. num. 10.* & 11. Filiucius *tom. 2. tract. 27. p. 2. cap. 6. num. 112.* Reginaldus *tom. 1. lib. 4. cap. 17. sect. 1. num. 209.* Valentia *tom. 3. disp. 9. quest. 1. punct. 5.* Azor. *lib. 7. part. 1. cap. 17. quest. 4.* Ioan. de la Cruz in *direct. conf. p. 2. præcept. 3. art. 4. dub. 9. concl. 2.* Villalobos in *summ. tom. 1. tract. 23. dub. 4. num. 6.* Campanili in *diuer. iur. can. rub. 7. cap. 6. num. 151.* Bonacina de *legib. disp. 10. quest. 1. punct. vlt. num. 4.* Vgolinus de *potest. Episc. cap. 9. num. 6.* Ledesma in *sum. tom. 2. tract. 17. cap. 1. concl. 5. dub. 1.* Fernandez in *exam. Theolog. moral. p. 2. cap. 8. §. 2. num. 20.* Victorellus in *Notis ad summam Tolet. lib. 6. cap. 4. num. 1.* Et à fortiori docent hanc sententiam DD. asserentes, senes tantùm septuagenarios immunes esse à lege ieiunij: ita Gabriel in 4. *dist. 16. quest. 3. art. 1. notab. 4.* Syluest. *verb. ieiun. quest. 6. disp. 2.* Tolet. *lib. 6. cap. 4. num. 2.* Rosella *cod. verb. num. 15.* Tabiena *cod. verb. num. 18. quest. 17.* cum aliis: & DD. asserentes, vt excusentur senes à lege ieiunij, attendendum esse robur corporis, & complexionem naturæ, & iuxta eam iudicandum esse, & ideo totum hoc arbitrio prudentis viri relinquendum esse: & ita docet D. Antonius p. 2. *rit. 6. cap. 2. §. 7.* Palatius in 4. *dist. 15. dispensatione 8. concl. 4.* Graffius p. 1. *lib. 2. cap. 17. numero 43.* Vegha in *summ. tom. 1. cap. 14. cas. 15.* Rodriguez in *expos. Bull. Cruc. §. 7. num. 2.* Summa Corona *part. 1. cap. 1. n. 80.* & alij.

3. Itaque ex mente horum DD. manifestè apparet, senes sexagenarios, si ad sustinendum ieiunium euidenter, & certò viribus polleant, debere ieiunare, non autem in dubio: quia ieiunando exponerent se periculo grauis incommodi, ad quod Ecclesia non videtur obligare. Nec valet dicere, quòd, sicut adolescentibus robusti, & validi non tenentur ieiunare ante annum vigesimum primum; ita neque senes post annum sexagesimum obligantur ad legem ieiunij: nam responderetur, non esse vt bene obseruat Valentia, *vbi supra*, parè rationem in senibus, & adolescentibus, quia natura non ita determinatè præstitit senibus tempus defectus, sicut adolescentibus tempus profectus, atque augmenti. Deinde sunt aliqui sexagenarij tam valida complexionè, vt dubitare non possimus, eos absque vlla corporis, & salutis læsione ieiunare posse, quare ergo non ieiunabunt? Facit etiam pro hac sententia id, quod probat Riccius p. 3. *decis. 233. num. 6.* & Nouarius in *praxis. q. 18. sect. 1. n. 4.* senes sexagenarios

Pro contentio in hoc vers. Facit, in to. 8. tr. 4.

non esse damnandos ad triremes: secus autem si sint robusti, & validi.

3. Attamen, his minimè obstantibus, licet supradictæ sententiæ sint omnes probabiles, ego non minimè probabilem illam existimo, quæ docet, in ætate sexagenaria senes, licet viribus polleant, certo, & infallibiliter excusari à lege ieiunij. Vnde miror, Fagundez hanc opinionem vocare parum tutam: licet addat, non omninò improbabilem: non enim desunt validissimæ rationes ad illam consiemandam; & Authores magni nominis illam mordicè tenuerunt. Hi sunt, doctissimus, Theologus Llamas in *sum. part. 3. cap. 5. §. 20.* vbi asserit quod interrogatus de hac re Pius V. viua voce ita respondit. Idem docet Molfesius in *summ. tom. 1. tr. 10. cap. 4. n. 37.* Ortiz in *sum. cap. 19. num. 11.* Joseph Angles in 4. *sent. part. 2. quest. 6. dub. 6.* Sanchez de *matrim. tom. 2. lib. 7. disp. 3. n. 17.* & Portell. in *dub. regul. part. 1. verb. ieiunium, num. 5.* Vide etiam doctum Granadium in p. 2. D. Thoma. *contr. 7. tr. 3. part. 1. disp. 6. sect. 5. n. 39.* & Leonardum Franciscum Suarez in *Enchir. cas. conscientia. lib. 7. verb. Ieiunium, §. Alij tamen.*

5. Probatur hæc opinio, quia, vt asserunt Medici hæc senum roborata existimatio est illusoria: nam est ea ætas ex fe ædè debilis, vt facili ex causa ab illo parato robore deturbetur, nisi cibi alimento sibi subueniat: natura enim in illa ætate languescit, & ad interitum properat; & sanitas dictorum senum non est firma, & constans; sed fallax, & incerta, & media, & inter morbum, & perfectam sanitatem, vt testatur Galenus *lib. 5. & 6. de san. tuen.* & licet aliqui sexagenarij validi, & fortes videantur; tamen, vt diximus, eorum natura prolabitur, & ad interitum tendit, atque adeo adminiculo cibi frequentius sumpti indiget, vt non tam præsentis itatui, quam futuro consulatur. Denique Pius V. & Pontifices subsequeutes, denegantes Clericis, & Religiosis esum lacticiniorum, virtute Bullæ Cruciatæ; exceperunt tamen senes sexagenarios: quoniam rationi consentaneum sit, vt in ea ætate defectui naturæ consulatur. Et his rationibus, & aliis, quas inuenies apud citatos Authores, apparet, supradictam nostram sententiam esse probabilissimam. Vnde sæpius non dubitauit ego illam in praxi consulere: & ita etiam sentiunt multi PP. ex nostra Religione, & Societate Iesv, de hac re à me consulti.

6. Notandum est etiam, Sanchez in *summa excus. lib. 2. cap. 3. n. 2.* fare à ieiunio sexagenarios, qui toto vitæ tempore voverunt ieiunare certis diebus hebdomadae, vel anni: contrarium verò docet Layman. in *Theol. mor. lib. 4. tract. 8. cap. 3. n. 2.*

RESOL. VII.

An senex sexagenarius robustus teneatur ieiunare per annum sexagesimum, si vovit ieiunare pro toto tempore vitæ suæ?

Et an qui vovit ieiunium quotidie per mensem, teneatur ieiunare die Dominico?

Et an si aliquis vovisset omnibus diebus totius anni abstinere à carnibus, sit obligatus ab illis abstinere etiam diebus Dominicis?

Idem est, si vovisset abstinere ab ouis, & lacticinis, aut aliquo alio cibo, v. g. piscibus, &c. Ex p. 10. tr. 16. & Misc. 6. & Ref. 30.

§. 1. **P**RO negatiua sententia P. Pasqualigus in *praxi de ieiunio, decis. 160.* me ipsum adducit, sed pro affirmatiua etiam me adducit P. Boffius in *Mor. tom. 3. tit. 21. §. 7. n. 372.* Vterque tamen non bene, quia ego tantum vetuli sententias contrarias Sanctorum, & Layman, vt obseruat Leandrus de *præcept. Eccles. tract. 5. disp. 8. quest. 2.* Sed modo clarè